

РЕШЕНИЕ

№ 337

гр. Плевен, 21.03.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

РАЙОНЕН СЪД – ПЛЕВЕН, X ГРАЖДАНСКИ СЪСТАВ, в публично заседание на двадесет и първи февруари през две хиляди двадесет и четвърта година в следния състав:

Председател: Мариана К. Тодорова Досева

при участието на секретаря МАРИНА Г. ЦВЕТАНОВА
като разглежда докладваното от Мариана К. Тодорова Досева Гражданско дело № 20234430105202 по описа за 2023 година

Обективно евентуално съединени искове с правно обективно евентуално съединени искове с правно основание чл.26, ал.1, предложение първо ЗЗД, съединен при евентуалност с искове с правно основание чл.26, ал.1, пр.2 и пр.3 от ЗЗД във вр. с чл.19, ал.4 от ЗПК, вр. чл.21, ал.1 от ЗПК, и обективно кумулативно съединен иск с правно основание чл.55, ал.1, предложение първо ЗЗД с цена на иска 50,00 лв. и иск с правно основание 26, ал.1, предложение трето, вр.чл.138 ЗЗД.

Производството по делото е образувано по подадена искова молба от А. А. М., ЕГН*****, *** против ***, ***, със седалище и адрес на управление: *** и ***, ***, със седалище и адрес на управление: ***, в която се твърди, че ищцата в качеството ѝ на кредитополучател и „****“ АД, в качеството си на кредитодател, е сключен Договор за паричен заем № *** от 12.12.2022 година. По силата на този договор, последният е следвало да предостави заемни средства в размер на BGN 800 лева на ищцата, а ищцата е следвало да възстанови кредита, ведно с възнаградителна лихва. Съгласно чл. 2 от договора, годишен лихвен процент по заема е 40% /четиридесет процента/, а годишният процент на разходите е 49.03% /четиридесет и девет цяло и три процента/. Уговореният срок на договора е 5 /пет/ месеца. Твърди, че във връзка с Договор за паричен заем № *** от 12.12.2022 година и на

основание чл. 4 от последния, ищцата сключва и договор за гаранция с "***", с ЕИК ***, с цел обезпечение на вече подписания договор за потребителски кредит. С договора за гаранция се уговаря, че ищцата дължи възнаграждение на втория ответник „***“ ЕООД, с ЕИК *** за това, че става гарант по кредитното правоотношение. Същото възнаграждение се заплаща директно по сметките на „***“ АД, с ЕИК *** ежесечно, заедно с първоначално уговорената погасителната вноска по кредита. Твърди, че в въпреки тези факти, касаещи договора за гаранция, ответникът „***“ АД, с ЕИК *** не е отразил това обстоятелство в годишния процент на разходите и не е включил този разход в годишния процент на разходите, въпреки че е трябвало. Твърди, че ищцата е заплатила доброволно и извънсъдебно заема. Твърди, че ежесечно и кумулативно с месечната си вноска е плащала такса „гарант“, въпреки че такава не е предвидена в основания договор. Счита, че процесният договор за кредит е недействителен на основание чл. 19, ал. 1 и ал. 4 ЗПК във връзка с чл. 10, ал. 2 и чл. 10а, ал. 4 ЗПК, тъй като Заемодателя е изискал и е събрал от доверителката ми лихви, такси и комисионни, свързани с договора за кредит, които не са предвидени в сключения договор за потребителски кредит. Също така и въпреки, че в договора е посочен лихвен процент и годишен процент на разходите, ответникът не е пояснил по ясен и разбираем начин какви са компонентите на ГПР, което е противоречие с чл. 19 от ЗПК. Счита, че в договора не са включени такси, комисионни и други видове плащания, освен договорения лихвен процент, поради което ответникът - ***“ АД, с ЕИК *** няма право да формира ГПР в размер на 49.03% /четиридесет и девет цяло и три процента/. Твърди, че това е така, защото освен възнаградителната лихва, следва като разход по заема да се включи и възнаграждението за гаранта. Поради некоректно посочения размер на годишния процент на разходите е нарушена разпоредбата на чл. 19, ал. 4 от ЗПК и съответно клаузата от всеки от договорите, касаеща годишния процент на разходите, следва да бъде обявена за нищожна на основание алинея 5 от същия член. В тази връзка счита, че това нарушение има за правна последица недействителност на договора за заем и дължимост единствено на чистата стойност по кредита, в съответствие на разпоредбата на чл. 22 ЗПК. Смята, че ако сумата за възнаграждение на гаранта по договора за кредит е била включена в годишния процент на разходите по правоотношението, то същия би бил многократно над допустимия максимум по закон. Невключването на

възнаграждението на гаранта в разходите по заема цели единствено въвеждане в заблуждение на доверителката ми относно стойността на разходите, които трябва да направи по обслужването на кредита. Излага съображения, че предвидената сума в договора за поръчителство е скрит разход по заема и като такъв е следвало да бъде включен в годишния процент на разходите, съгласно чл. 19, ал. 1 от ЗПК. Счита, че това е така, защото годишният процент на разходите по кредита включва в себе си всички разходи по кредита за потребителя, настоящи или бъдещи лихви, други преки или косвени разходи, комисиони, възнаграждения от всякакъв вид, в т.ч. тези, дължими на посредниците за сключване на договора. Твърди, че това се подкрепя и от факта, че съгласно чл. 4 от Договора за паричен заем, ищцата е следвало да предостави в срок до 3 дни, считано от датата на сключване на договора, обезпечение, което да бъде - две физически лица- поръчители, банкова гаранция в полза на институцията, отпуснала кредита или одобрено от заемодателя дружество - гарант, което предоставя гаранционни сделки, като въпросният гарант по всички договори винаги е "****" ЕООД, с ЕИК ***, като същевременно договорът за гаранция, се сключва непосредствено след подписване на основания договор. Същевременно в договора за гаранция се предвижда възнаграждение, а това възнаграждение се дължи пропорционално на възнаградителната лихва и погасителните вноски по основания договор. Твърди, че поставените от ответника в чл. 4 от процесния договор условия практически са невъзможни за изпълнение, освен последното, посочено в т. 3 от цитирания член, а именно предоставя на поръчителство от одобрено от ответника дружество - гарант. Съгласно разпоредбата на чл 4, ищцата е трябвало да обезпечи заема с 1/ двама поръчители, с осигурителен доход над 1000 лева, които също така да работят на безсрочен трудов договора, да не са кредитополучатели по друг договор за паричен заем, да нямат неплатени осигуровки за последните 2/две/ години, да нямат задължения към други банкови и финансови институции или ако имат, кредитните им истории в ЦКР към БНБ една година назад да е със статус не по-лош от „Редовен“, алтернативно 2/ да предостави банкова гаранция в размер, който е равен на заема. Счита, че тъй като е невъзможно да се изпълнят първите две опции за потребителя като единствен вариант остава само сключване на договор с дружество-гарант, което е предварително одобрено от ответника в настоящото производство. В тази връзка, счита че това е опит за заобикаляне

на разпоредбата на чл. 19, ал. 4 от ЗПК, като с уговорката да се заплаща гаранцията се нарушава изискването ГПР да не бъде по- висок от пет пъти размера на законната лихва по просрочени задължения. По този начин, чрез нарушаване на добрите нрави и заобикаляне на императивната норма на чл. 19, ал. 4 от ЗПК, се калкулирала допълнителна печалба към договорената възнаградителна лихва. Твърди, че този факт се потвърждава и от приложената справка от Търговския регистър, видно от която едноличен собственик на капитала на - „****“ ЕООД, с ЕИК *** е ****“ АД, с ЕИК ***, като печалбата на първото дружество за извършваната от него търговска дейност като поръчител, се разпределя в полза на едноличния собственик на капитала ****“ АД, с ЕИК ***. Твърди, че с цел заблуда на потребителя никъде в основания договор за заем не се посочва, че исканото поръчителство се предоставя от свързано лице на ****“ АД, с ЕИК ***, и че това поръчителство ще бъде възмездно. Твърди, че основната причина за сключването на акцесорния договор е, чрез нелоялна търговска практика, да се направи опит за заобикаляне ограниченията на чл. 19, ал. 4 от ЗПК и да се постигне свръхпечалба за ответниците, което от своя страна води и до недействителност на договора за кредит. Твърди, че завишаването на разходите по заема без да е изрично посочено такова, представлява и нелоялна търговска практика. Излага съображения, че разпоредбата на чл. 68г от ЗЗП дава легалната дефиницията на нелоялната търговска практика, която счита, че се използва в настоящия случай, с цел свръхпечалба на Кредитора. Такава практика от страна на търговец към потребител се извършва ако противоречи на изискването за добросъвестност и професионална компетентност и е възможно да промени съществено икономическото поведение на средния потребител. Член 68д от същия закон гласи, че заблуждаваща е такава търговска практика, при която се съдържа невярна информация и следователно е подвеждаща или когато по някакъв начин, включително чрез цялостното ѝ представяне, заблуждава или е в състояние да въведе в заблуждение средния потребител, дори и ако представената информация е фактически точна и има за резултат или е възможно да има за резултат вземането на търговско решение, което той не би взел без използването на търговската практика. Така в процесния договор за потребителски кредит, е уговорено размерът на оскъпяването по кредита да е в един размер, а в действителност е друг, като по този начин се е целяло

неоснователно обогатяване. Посочва, че съгласно член 8, параграф 1 от Директива 2008/48 преди сключването на договор за кредит, кредиторът е длъжен да направи оценка на кредитоспособността на потребителя, като при необходимост това задължение може да включва да се направи справка в съответната база данни. В този смисъл в съображение 26 от Директивата се посочва, че в условията на разрастващ се кредитен пазар е особено важно кредиторите да не кредитират по безотговорен начин или да не предоставят кредити без предварителна оценка на кредитоспособността, а държавите членки следва да упражняват необходимия надзор с цел избягване на такова поведение и да приложат необходимите средства за санкциониране на кредиторите в случаите, в които те не процедират по този начин. Преддоговорното задължение на кредитора да направи оценка на кредитоспособността на кредитополучателя, доколкото цели да предпази потребителите от свръхзадлъжнялост и неплатежоспособност, допринася за постигането на целта на Директива 2008/48, която се състои, както става ясно от съображения 7 и 9, в предвиждането в областта на потребителските кредити на пълна и наложителна хармонизация в редица ключови области, която се приема като необходима, за да се осигури на всички потребители в Съюза високо и равностойно равнище на защита на техните интереси и за да се улесни изграждането на добре функциониращ вътрешен пазар на потребителски кредити. В този смисъл параграф 40-43 от Решение от 27 03. 2014 г. по дело C-565/12 на четвърти състав на СЕС. В продължение на изложеното, клауза, която предвижда, че следва да се предостави поръчител след подписване на основания договор е в пряко противоречие с целта на Директивата. На практика такава клауза прехвърля риска от неизпълнение на задълженията на финансовата институция за предварителна оценка на платежоспособността на длъжника върху самия длъжник и води до допълнително увеличаване на размера на задълженията, в случай че е уговорено възмездно поръчителство. По този начин на длъжника се вменява задължение да осигури обезпечение след като кредита е отпуснат, като обезпечението вместо да облекчи условията по договора и да спомогне редовното обслужване на заема, води до нарастване на дълга и вероятността от просрочие по последния. Тоест с такива нелоялни търговски практики се създава предпоставка за свръхзадлъжнялост на длъжника. Целта е, ако има съмнение в платежоспособността на длъжника, първо да се поиска

обезпечение и след предоставянето му да се да отпусне кредитът, която практика би съответствало на изискванията на Директивата. Задължение за предварителна оценка на платежоспособността на длъжника преди отпускане на кредита произтича и от разпоредбата на чл. 16 от Закона за потребителския кредит /в тази връзка са и решения по дела C-106/89 Marleasing и 14/83 Von Colson/. Счита, че поради изложено поръчителството в настоящия случай е предварително предвиден разход по заема и следва да бъде калкулирано в годишния процент на разходите по заема. Развива съображения, че Договорът за поръчителство е с акцесорен характер, поради което може да съществува валидно само при действителен главен дълг. С оглед гореизложените съображения, касаещи нищожността на кредитната сделка и твърдението, че последната не е произвела правен ефект, смята, че и уговорката за заплащане на възнаграждение на втория ответник „***“ ЕООД, с ЕИК *** за учредяване от негова страна на лично обезпечение също е нищожна. Счита, че конкретният договор обаче е недействителен и на самостоятелно основание. Посочва, че договорът за поръчителство е уреден в чл. 138 от ЗЗД и представлява съглашение между кредитора и поръчителя. За този договор длъжникът е трето, не участващо лице. Договорът е възмезден и каузален, като целта му е кредиторът да бъде обезпечен срещу евентуалното неизпълнение на задълженията на длъжника. Сключеният договор за поръчителство с длъжника, а не с кредитора на практика лишава от основание самия договор. Освен това, поставянето на изискване към потребителя да заплати възнаграждение за покриване на риска от неизпълнение на кредитора на задължението му за предварителна оценка на платежоспособността, води до допълнително увеличение на задълженията и противоречи на Директива 2008/48, за което обстоятелство бяха изложени мотиви по-горе. Счита че приложената по договора възнаградителна лихва, в размер на 40 %, е нищожна, поради противоречие с добрите нрави. Съгласно чл. 10, ал. 2 от ЗЗД, лихви могат да се уговарят до размер, определен от Министерски съвет, а според чл. 9 от същия закон, страните имат свобода на договаряне, доколкото съдържанието на договора не трябва да противоречи на повелителните норми на Закона и на добрите нрави, като именно добрите нрави определят максималния размер, до който може да се уговаря възнаградителна парична лихва. Уговореният лихвен процент на възнаградителната лихва следва да компенсира заемодателя за това, че се е

лишил временно от определена своя парична сума, предоставяйки я на трето лице/кредитополучателя/, но да не води до неоснователното му обогатяване за сметка на насрещната страна по договора за заем, като тази преценка се прави с оглед момента на сключване на договора и като се съобразят всички относими обстоятелства. Излага съображения, че според приетото в трайната, установена и непротиворечива практика на Върховния касационен съд, противоречива на добрите нрави се явява уговорката за възнаградителна лихва, надвишаваща трикратния размер на законната лихва, а когато възнаградителната лихва е уговорена по обезпечено задължение - надвишаващата двукратния размер на законната лихва, определен с акт на Министерски съвет /съответно ПМС Уговорената в настоящото правоотношение възнаградителна лихва от 40,00 %, надхвърля както двукратния, така и трикратния размер на законната лихва за претендиращия период, с което прави клаузата, уговаряща размер ѝ нищожна. В процесния случай, дори не е от значение обстоятелството дали задължението по договора за кредит се приема като необезпечено или като обезпечено, тъй като сключеният договор за поръчителство с втория ответник „***“ЕООД, с ЕИК *** би следвало да се приеме като вид обезпечение по кредита. Уговорената възнаградителна лихва надхвърля и двете допустими хипотези. С оглед гореизложеното, счита, че ищцата е заплатила, въпреки липсата на основание по Договор за паричен заем № *** от 12.12.2022 година, сумата от 50 на ответниците в настоящото производство. Моли да бъде признато за установено по отношение на ***“ АД, че Договор за паричен заем № *** от 12.12.2022 година, сключен между ***“ АД, с ЕИК *** и А. А. М., с ЕГН ***** е изцяло недействителен, поради нарушение на разпоредбите на ЗПК и ЗЗП. В хипотезата на евентуалност, в случай, че съдът не прецени, че целият договор е недействителен, моли да бъде признато за установено по отношение на ***“ АД, че следните клаузи по сключения между ***“ АД, с ЕИК *** и А. А. М., с ЕГН ***** , Договор за паричен заем № *** от 12.12.2022 година, са нищожни, а именно: 1. Чл. 2, т. 6 от Договор за паричен заем № *** от 12.12.2022 година, съгласно която се дължи възнаградителна лихва в размер от 40,00 % /четиридесет/ процента върху главницата. 2. Чл. 4 от Договор за паричен заем № *** от 12.12.2022 година, съгласно който заемополучателят се задължава в срок до 3 дни, считано от датата на сключване на договора, да предостави обезпечение, което да бъде - две

физически лица-поръчители, които трябва да отговарят на поставени от заемотателя условия, банкова гаранция в полза на институцията, отпуснала кредита или одобрено от заемотателя дружество - гарант, което предоставя гаранционни сделки, като въпросният гарант по всички договори винаги е "****" ЕООД, с ЕИК ***. Моли да бъде признато за установено по отношение на "****" ЕООД, че договор за поръчителство към Договор за паричен заем № *** от 12.12.2022 година, сключен между "****" ЕООД, с ЕИК *** и А. А. М., с ЕГН ***** е изцяло недействителен, поради противоречие с разпоредбите на ЗПК и ЗЗД. Моли **** АД с ЕИК *** да бъде осъдено да заплати на ищцата общата сума от BGN 50 /петдесет/ лева, на основание чл. 55 от ЗЗД, представляваща недължимо платени суми от А. А. М., с ЕГН ***** на **** АД, с ЕИК ***. във връзка с Договор за паричен заем № *** от 12.12.2022 година и договор за поръчителство към Договор за паричен заем № *** от 12.12.2022 година. Претендира направените деловодни разноси и адвокатско възнаграждение.

В срока по чл. 131 от ГПК е постъпил писмен отговор от ответника **** АД, в който се посочва, че Договорът за поръчителство, както става ясно от исковата молба, е сключен с „****“ ЕООД. Твърди, че възнаграждението по този договор е заплатено на „****“ ЕООД. Счита, че при така посочените обстоятелства, ищецът иска от съда да бъде осъдено дружеството-ответник - „****“ АД, да заплати на ищеца суми, които са били заплатени от ищеца на „****“ ЕООД по договор за поръчителство. Твърди, че възнаграждението, дължимо по договора за поръчителство, не е влязло в патримониума на „****“ АД, а в този на „****“ ЕООД. Твърди, че възможността за заплащане на възнаграждението по договора за поръчителство чрез „****“ АД е била предвидена с оглед удобството на потребителя. Твърди, че отношенията между ищеца и дружеството-гарант във връзка с изплащане на възнаграждение по договор за поръчителство са отношения, които са между две други лица и не са правно релевантни към претенциите на ищеца спрямо ответника. Излага по тази причина съображения за нередовност на исковата молба. Моли ищецът да бъде задължен да посочи конкретните разпоредби от Закона за потребителския кредит, които задължават в договора да се посочи „какви са компонентите ГПР“. Твърди, че в цитираната разпоредба на чл. 19 ЗПК такова изискване не е формулирано. Моли да бъде взето предвид, че съгласно чл. 11, т. 18 ЗПК, чл. 5, ал. 1, б. „н“ от Директива 2008/48/ЕО, раздел

VII. „Обезпечение на вземанията“ от ЗЗД, изискването да се предостави обезпечение на потребителски кредит е напълно допустимо и законно. Посочва, че поръчителството и банковата гаранция са обезпечения, които са предвидени, както в българското, така и в европейското законодателство. Твърди, че кредитополучателят е можел да избира между три вида обезпечения, които да представи. Първата възможност е да се представи банкова гаранция. Втората възможност е да се осигурят двама поръчители. Изискванията към поръчителите са заложили, както с оглед размера на кредита, така и с оглед ограниченията на чл. 446 ГПК. Третата възможност е представяне на гаранция от дружество-гарант. Твърди, че видно от приложения договор, заемополучателят не е бил ограничен при представяне на гаранция от дружество-гарант до „***“ ЕООД. Заемополучателят е можел да посочи и представи гаранция и от друго дружество-гарант. Твърди, че при отпускане на кредита дружеството е действало добросъвестно - на ищеца е предоставен СЕФ, в който са описани параметрите на кредита и изрично е посочено, че трябва да предостави едно от посочените обезпечения, т.е. преди да сключи договора за кредит, ищецът е знаел, че трябва да представи обезпечение. Твърди, че ищецът е бил уведомен предварително, както за изискуемите обезпечения, така и за представянето на избраното от него обезпечение най-късно в тридневен срок след подписване на договора. Ищецът, преди да е обвързан от договор, е имал цялата необходима информация, за да вземе решение дали да сключи договор за кредит при тези условия или не, съответно дали разполага с възможност да осигури необходимото обезпечение, както и кое обезпечение да предостави. Твърди, че както сключването на договора за паричен заем при посочените условия, така и избора на обезпечение са зависели изцяло от волята на ищеца. Твърди, че процесният договор за паричен заем е действителен. Клаузите на договора са в пълно съответствие с изискванията на чл. 10, ал. 1, чл. 11, ал. 1, т. 7 - 12 и 20 и ал. 2 от Закона за потребителския кредит. Твърди, че годишният процент на разходите по договора включва всички разходи по кредита в съответствие с чл. 19, ал. 1 ЗПК. Твърди, че годишният процент на разходите включва всички разходи на кредитната институция по отпускане и управление на кредита. Твърди, че в годишния процент на разходите по процесния договор е включена само лихвата по кредита, тъй като това е единственият разход по кредита за кредитополучателя. Твърди, че годишният процент на разходите

по договора е изчислен съобразно изискванията на чл. 19, ал. 2 ГПК, и неговият размер е в съответствие с изискванията на чл. 19, ал. 4 ЗПК. Твърди, че ГПР е изчислен по определения в Приложение 1 (ЗПК) начин. Твърди, че годишният процент на разходите не е по-висок от пет пъти размера на законната лихва по просрочени задължения в левове и във валута, определена с постановление на Министерския съвет на Република България - основния лихвен процент на Българската народна банка в сила от 1 януари, съответно от 1 юли, на текущата година плюс 10 процентни пункта /Постановление № 426 от 18 декември 2014 г. за определяне размера на законната лихва по просрочени парични задължения/, с оглед на което няма нарушение на чл. 19 от ЗПК. Посочва, че надвишаването на законовия размер на годишния процент на разходите не води до недействителност на договора. Съгласно чл. 19, ал. 5, само клаузите, с които се надвишава размера на ГПР, се считат за нищожни. Поддържа, че твърдението на ищеца, че договорът е недействителен на основание чл. 19, ал. 1 и 4 във връзка с чл. 10, ал. 2 и чл. 10а, ал. 4 ЗПК са несъстоятелни. Твърди, че ответникът нито е изисквал, нито е събирал плащания, които не са предвидени в договора за потребителски кредит. Погасителната вноска по договора за паричен заем включва съответната част от главницата и договорената лихва. Както главницата, така и лихвата и общо дължимата сума са вписани в договора за паричен заем. Твърди, че възнаграждението, дължимо по договора за поръчителство, не е влязло в патримониума на „***“ АД, а в този на „***“ ЕООД. Възнаграждението по договора за поръчителство не е част от разходите по отпускане и управление на кредита. Оспорва твърдението, че с клауза 4 от договора за паричен заем се заобикаля нормата на чл. 19, ал. 4 ЗПК. Счита, че с предвидените в чл. 4 от договора за паричен заем обезпечения, не може да се заобиколи нормата на чл. 19, ал. 4 от ЗПК, тъй като от тези обезпечения не възникват разноси по кредита, които да следва да бъдат включени в ГПР. Счита, че този извод следва от дефиницията на понятието „общ разход по кредита за потребителя“, дадена в § 1, т. 1 ДР ЗПК. С оглед на посочената разпоредба, евентуални разходи, свързани с представянето на банкова гаранция, намиране на поръчители или дружество-гарант не могат да бъдат разглеждани като елемент от общия разход по кредита за потребителя. Застъпва, че отношенията/правоотношенията между заемополучателя и поръчителите, заемополучателя и банката, издала гаранцията,

заемополучателя и дружеството-гарант са отношения между заемополучателя и трети лица, възникнали преди или след пораждане на правоотношението по договора за кредит. Те не са част от заемното правоотношение и евентуалните разходи, които могат да възникнат във връзка с тези отношения не биха представлявали пряк разход, свързан с кредита. Твърди, че с оглед на цитираната разпоредба, евентуални разходи, свързани с представянето на банкова гаранция, намиране на поръчители или дружество-гарант не представляват и разход за допълнителна услуга, който трябва да се включи в ГПР, тъй като не са задължително условие за получаване на кредита. В процесния случай поетото от потребителя облигационно задължение по негов избор да осигури едно от възможни три вида обезпечения не само че не е задължително условие за получаване на кредита, но дори не обвързано с последици от неизпълнение. Оспорва, твърдението на ищеца, че изискването за предоставяне на обезпечение по договора за паричен заем противоречи на Директива 2008/48, транспонирана в ЗПК. Твърди, че представянето на обезпечение не е свързано с оценката на кредитоспособността и не я замества. Оспорва и твърденията, че не са спазени изискванията на 11, ал. 1 т. 10 ЗПК, тъй като в ГПР по договора за паричен заем не е включено възнаграждението по договора за поръчителство са несъстоятелни. Твърди, че възнаграждението по договора за поръчителство не е включено при изчисляване на ГПР, тъй като то не е част от общия разход по кредита за потребителя. Твърди, че договорът за предоставяне на гаранция е отделно облигационно правоотношение, с различен правен субект, възникнало след сключване на договора за паричен заем. Възнаграждението на дружеството-гарант не е част от заемното правоотношение по Договора за заем и не представлява пряк разход, свързан с кредита. Твърди, че възнаграждението по договора за поръчителство не представлява и разход за допълнителна услуга, който трябва да се включи в ГПР, тъй като сключването на договор с дружеството-гарант не е задължително условие за получаване на кредита. Оспорва твърденията, че невключването на възнаграждението по договора за поръчителство в ГПР било заблуждаваща търговска практика като неоснователни. Развива правни съображения във тази връзка. Оспорва, твърдението на ищеца, че клаузата за лихвения процент (възнаградителната лихва) е нищожна, тъй като договорения лихвен процент нарушава добрите нрави. Излага правни аргументи. Твърди, че договорът за потребителски

кредит е в съответствие с изискванията на чл. 11, ал. 1, т. 9 ЗПК. Твърди, че лихвеният процент по процесния договор е фиксиран и е ясно посочен в чл. 2, т. 6 от договора. Условието за прилагането на лихвения процент също са записани в договора. Съгласно чл. 2, т. 6.1 от договора, „Лихвеният процент е валиден за целия срок на договора, фиксиран и не подлежи на промяна. Всяка една погасителна вноска съдържа главница и лихва. С всяка вноска се погасява част от главницата и начислената възнаградителна лихва върху остатъчната съобразно погасителния план главница за съответния период в зависимост от периодичността на вноските.“ Твърди, че размерът на лихвения процент по договора, като елемент на годишния процент на разходите (чл. 19, ал. 1 ЗПК), е в рамките на ограничението, предвидено в чл. 19, ал. 4 ЗПК. В Закона за потребителския кредит не е предвидено изрично ограничение на размера на годишния лихвен процент (възнаградителна лихва). Твърди, че чистата стойност на кредита (главницата) по договор за паричен заем № *** е 800 лв. Твърди, че видно от приложената справка за погасени задължения, плащанията на ищеца до момента за главница и лихва не покриват главницата - чистата стойност на кредита. Дори и договорът за паричен заем да бъде прогласен за нищожен, ищецът все още ще е задължен да погаси главницата по кредита. Моли исковете да бъдат отхвърлени. Претендира направените по делото разноски. Прави възражение с правно основание чл.78, ал.5 ГПК.

В срока по чл.131 ГПК е постъпил писмен отговор от ответника ***, в който взема становище, че предявеният установителен иск е недопустим поради липса на правен интерес от ищеца. Счита иска за неоснователен по следните съброжения: искането на ищеца за обявяване на нищожност на Договора за предоставяне на гаранция на основание противоречие с разпоредбите на Закона за потребителския кредит е напълно неотносимо към процесния договор, поради факта, че разпоредбите на Закона за потребителския кредит и последиците от неспазването им са относими единствено и само за договори за потребителски кредит, какъвто процесният договор категорично не е. Твърди, че „свързаността“ с „***“ АД не прави „***“ ЕООД страна по кредитното правоотношение. Твърди, че свързаността между „***“ ЕООД и „***“ АД не е основание възнаграждението по договора за поръчителство да се включва при изчисляване на годишния процент на разходите по договора за паричен кредит. Твърди, че процесният договор за

поръчителство е действителен, тъй като отговаря на приложимите изисквания на закона, тъй като е сключен валидно - между лице, което е вписано в Регистъра на БНБ за финансовите институции по чл.3а ЗКИ, в рамките на предмета, за който е вписано и дееспособно лице, което към момента на сключване на договора е могло да разбира свойството и значението на постъпките си и да ги ръководи, като е спазена и изискваната форма. Твърди, че дружеството отговаря на изискванията на закона по отношение на лицата, които могат да предоставят гаранционни сделки по занятие. Дружеството, сключва договори за поръчителство в рамките на дейността, за която е регистрирано. Твърди, че „***“ ЕООД е вписано като финансова институция в Регистъра на БНБ за финансовите институции по чл. 3 а ЗКИ, с основен предмет на дейност: предоставяне на гаранционни сделки по занятие. Твърди, че именно в това си качество - на търговец, Дружеството сключва гаранционни сделки (поръчителство) - обезпечава изпълнението по договори за кредит срещу възнаграждение. Поддържа, че твърденията на ищеца, че договорът за поръчителство/гаранция е лишен от правно основание, са несъстоятелни. Счита, че ищецът не може да направи разлика между правоотношенията длъжник/поръчител и поръчител/кредитор. Поддържа, че разпоредбите на чл. 138 и сл. ЗЗД са относими към отношенията между „***“ ЕООД и „***“ АД, това правоотношение е акцесорно на главното - между ищеца и „***“ АД по повод кредита. „***“ ЕООД и „***“ АД имат сключен писмен договор, който урежда отношенията между тях като поръчител и кредитор. Правоотношението между ищеца и „***“ ЕООД е самостоятелно, то влиза в действие под условие, че заемателят не предостави обещаните обезпечения на заемотателя. Излага аргументи, че договорът за предоставяне на гаранция/поръчителство е договор, по силата на който едната страна - гарант, се задължава по искане на другата страна - принципал, да заплати на посоченото трето лице - бенефициар, определена парична сума в зависимост от поетите от гаранта задължения, независимо от действителността на обезпеченото с такава гаранция задължение. Гаранции могат да бъдат издавани от банки или търговци, в предвидените от закон случаи. Твърди, че договорът за поръчителство, сключен между ищеца и „***“ ЕООД, урежда техните отношения по повод задължението на „***“ ЕООД да обезпечи кредита на ищеца. По силата на договора за поръчителство, „***“ ЕООД се задължава да отговаря солидарно с кредитополучателя пред кредитната

институция за изпълнение на задълженията му по договор за паричен заем, както и да търпи последиците от неизпълнението на тези задължения. Срещу поетото задължение за обезпечаване на кредита, принципала се е задължил да заплати възнаграждение. Твърди, че възнаграждението по договора за предоставяне на поръчителство не е разход по кредита, а е насрещна престация срещу поетото задължение за обезпечаване на кредит. Развива аргументи, че в Закона за задълженията и договорите липсва изрична регламентация на възмездното поръчителство, което е разбираемо, тъй като законът е обнародван през 1950 г., но и в теорията и в практиката никога не е съществувало схващане, че възмездното поръчителство е недопустимо или пък нарушава законова разпоредба. Твърди, че с предоставеното поръчителство „***“ ЕООД извършва възмездна услуга в полза на Заемодателя. Застъпва, че договора за предоставяне на поръчителство е сключен само и единствено поради възлагането от ищцовата страна и то само при условие, че ще получи уговореното възнаграждение. Дружеството, изпълнявайки гаранционни сделки по занятие, няма интерес да сключва безвъзмездни сделки. Твърди, че предоставянето на гаранционни сделки е от основният предмет на дружеството, поради което не може да си позволим да ги извършваме безвъзмездно. Счита, че твърденията на ищеца, че договорът за поръчителство не е породил правни последици на основание обстоятелството, че обезпечава нищожна кредитна сделка са несъстоятелни. Застъпва, че дори Съдът да приеме, че Договорът за заем е нищожен, то на „***“ ЕООД, изпълнявайки задължението си по Договора за предоставяне на поръчителство се дължи възнаграждение в пълен размер. Развива съображения, че обявяването на основния договор за недействителен по принцип води до погасяване на поръчителството, но в случая дори и да се установи, че договорът за потребителски кредит е недействителен, потребителят, съгласно Закона за потребителския кредит, остава задължен за чистата стойност на кредита. Ето защо, доколкото има главен дълг, то договорът за поръчителство не може да е нищожен. Излага правна аргументация. Твърди, че в договора за поръчителство ясно и разбираемо е написано, че „***“ ЕООД се задължава да сключи договор за поръчителство с „***“ АД, по силата на който да отговаря солидарно с потребителя за неговите задължения по договор за заем, а потребителят се задължава да заплати на „***“ ЕООД възнаграждение указания размер. Счита, че всеки

дееспособен потребител, е можел да прецени икономическите последици от сключване на договора. Икономическите последици са се равнявали на сумата, която потребителят е трябвало да заплати. Моли исковите да бъдат отхвърлени. Претендира направените по делото разноски. Прави възражение с правно основание чл.78, ал.5 ГПК.

Съдът, като прецени събраните по делото писмени и гласни доказателства и съобрази доводите на страните, намира за установено следното:

Не се спори и от приетия по делото като доказателство договор за паричен заем № ***/12.12.2022г. е видно, че на 12.12.2022г. ищецът в качеството на заемополучател е сключил с *** АД в качеството на заемотател договор за заем, по силата на който му е предоставена в заем сумата от 800 лв. В договора е уговорен срок на заема 5 месеца, чрез заплащане на 5 месечни вноски от по 176,35 лв. всяка. Отразен е фиксиран годишен лихвен процент от 40 % и ГПР в размер от 49,03%. Посочени са датите, на които настъпват падежите на всяка от вноските. Съгласно чл.4, ал.1 от договора, заемателят се е задължил в 3 дневен срок от подписване на договора за заем да предостави на заемотателя обезпечение на задълженията му по договора, а именно: две физически лица – поръчители, всяко от които да отговаря на следните изисквания: да предостави на заемателя служебна бележка за размер на трудовото възнаграждение, нетният размер на осигурителния му доход да е в размер над 1000 лв., да работи по безсрочен трудов договор, да не е заемател или поръчител по други договор за паричен заем, сключен с *** АД, да няма неплатени осигуровки за последните две години, да няма задължения към други банки и финансови институции или ако има – кредитната му история към БНБ една година назад да е със статус не по – лош от 401,„Редовен“, като поръчителите подписват договор за поръчителство, или банкова гаранция с бенефициер – заемотателя, която е издадена след усвояване на паричния заем, в размер на цялото задължение на заемателя по договора, която е валидна 30 дни след крайния срок за плащане на задълженията по договора за заем. Уговорено е и следното обезпечение, а именно: одобрено от заемотателя дружество поръчител, което предоставя гаранционни сделки.

Въз основа на така уговореното на датата на сключване на договора за

заем т.е. на 12.12.2022г. между ищеца в качеството на потребител и ответника *** чрез *** АД в качеството на поръчител е сключен договор за предоставяне на поръчителство. По силата на така сключения договор поръчителят се е задължил да обезпечи задълженията по сключения с *** АД договор за кредит, като гарантът се е задължил да издаде гаранция за плащане в полза на *** АД с наредител потребителя с цел гарантиране на изпълнението на всички задължения на потребителя. Уговорено е възнаграждение за поемане на задължението за сключване на договор за поръчителство за поемане на солидарна отговорност със заемополучателя по сключения договор за паричен заем в размер на 488,25 лв., което е 61 % от предоставената в заем сума. Общата дължима сума по договора е в размер на 881,75 лв. Не се оспорва, че вноските по договора за поръчителство се заплащат на падежа на плащане и ведно с вноските по договора за кредит.

Ответникът *** посочва изрично, че в ГПР е включена единствено и само възнаградителната лихва като разход, като не е включено възнаграждението по договор за поръчителство, а от приетата по делото като писмено доказателство справка се установява, че ищецът е заплатил до договора за предоставяне на поръчителство сума в размер на 292,95 лв. Не се оспорва, че вноските по договора за поръчителство се заплащат на падежа на плащане и ведно с вноските по договора за кредит.

Съдът възприема заключението на съдебно-счетоводната експертиза като обективно, обосновано, безпристрастно и компетентно. От него се установява, че отпуснатата главница от предоставените справки по процесният договор е 800 лв., като договорната лихва за срока на договора 11.05.2023г. е в размер на 81,75 лв. Така общата сума, подлежаща на връщане на *** е в размер на 881,75 лв. Отразени и задължения по договор за поръчителство №***/12.12.2022 г., сключен между *** и А. А. М., в размер на 488,25 лв., платими на пет месечни вноски по 97,65 лв. за периода от 11.01.2023 г. до 11.05.2023 г. Ищцата е извършила следните плащания за погасяване на задължението по сметка на Изи Асет Мениджмънд: на 11.01.2023- сума от 274,00 лв., на 13.02.2023г.- сума от 274,00 лв. и на 26.06.2023г.-сума от 261,76 лв. Общо 809,76 лв. С тези вноски са погасени следните суми по пера: Лихва 64,87 лв., Главница 451,94 лева и Гаранция Към *** 292,95 лева- общо 809,76 лв. Неизплатените суми към момента: главница 348,06 лева, договорна лихва 16,88 лева и гаранция към *** 195,30 лева -

общо 560,24 лв. Определеният ГПР по кредита е 49,03%, като изрично е посочено, че при изчислението му са взети предвид следните допускания: - договора ще е валиден за посоченият срок, -всяка от страните ще изпълнява точно и в срок задълженията, -няма да бъдат начислявани разходи за събиране, лихви за забава и неустойка за неизпълнение на някое от задълженията по договора. Ако се вземе предвид само погасяването по договора за заем с ***, се установява ГПР от 49.03%, но ако се включи в погасяването и дължимата сума по договора за поръчителство с *** 488,25 лв., се установява надвишаване на нормативно определеният ГПР от 50% - същият ще е над 100%.

При така установеното от фактическа страна, съдът приема следното от правна страна:

Относно сключения между страните договор за потребителски кредит съдът намира да важат разпоредбите на Закона за потребителския кредит. В чл. 9, ал. 1 ЗПК е посочено, че договорът за потребителски кредит е договор, въз основа на който кредиторът предоставя или се задължава да предостави на потребителя кредит под формата на заем, разсрочено плащане и всяка друга подобна форма на плащане. Съгласно чл. 22 от ЗПК освен при неспазване на изискванията на чл. 10, ал. 1 ЗПК, договорът за потребителски кредит е недействителен и когато не са спазени изискванията на чл. 11, ал. 1, т. 7 - 12 и т. 20 и чл. 12, ал. 1, т. 7 – 9 /неприложим в настоящия случай, доколкото процесния кредит не е предоставен под формата на овърдрафт/. Съдът е длъжен служебно да извърши проверка дали искането не противоречи на закона и добрите нрави. Това е така, тъй като се касае за вземане, основано на неизпълнено задължение по договор за потребителски кредит, по което длъжникът има качеството на "потребител", от което следва, че съдът е задължен да провери дали договорът съответства на разпоредбите на ЗПК. Защитата на правата на потребителите е въздигната в конституционен принцип в разпоредбата на чл. 19, ал. 2 от Конституцията на РБ и е една от основните защиты в политиките на Европейския съюз. В това отношение Законът за защита на потребителите Клаузите на общите условия са неравноправни, ако предвиждат обективна отговорност и санкциониране на потребителя без вина. За да бъде нищожна една клауза, когато не е уговорена индивидуално, е необходимо същата да бъде неравноправна. Общите уговорки, клаузите в Общите условия не са неравноправни сами по себе си,

извън основанията по чл. 143 ЗЗП. Съгласно разпоредбата на чл. 146, ал. 1 ЗЗП включените в потребителските договори неравноправни клаузи са нищожни, освен ако са уговорени индивидуално. Следователно, за да бъде нищожна съответната договорна клауза, е необходимо наличието на две предпоставки: клаузата да бъде неравноправна; същата да не е уговорена индивидуално. В разпоредбата на чл. 143 ЗЗП законодателят е предвидил няколко критерия, чрез които може да се установи неравноправният характер на съответните договорни клаузи: 1/ клауза, сключена във вреда на потребителя, т. е. клауза, чрез която се злепоставят интересите на потребителя; 2/ клауза, която не съответства на изискванията за добросъвестност, присъщи на нормалните договорни правоотношения и равнопоставеността на съконтрахентите; 3/ клауза, която води до значително неравновесие между правата и задълженията на търговеца или доставчика и потребителя. В чл. 143 от т. 1 до т. 19 ЗЗП са посочени 19 примера на неравноправни клаузи. Нормата, уреждаща неравноправните клаузи в потребителските договори, предвижда, че такава е всяка уговорка във вреда на потребителя, която не отговаря на изискването за добросъвестност и води до значително неравновесие между правата на доставчика и потребителя, като поставя изпълнението на задълженията на доставчика в зависимост от условия, чието изпълнение зависи единствено от неговата воля /т. 3/ и налага на потребителя да изпълни свое задължение дори ако търговецът или доставчикът не изпълни своите задължения /т. 14/.

Съдът намира, че между ищеца и *** АД са възникнали правоотношения по договор за паричен заем по чл. 9 и сл. ЗПК.

Обстоятелството дали предвиденото в договора за кредит поръчителство и допълнителното възнаграждение за него представлява скрита възнаградителна лихва и следва да бъде включена в лихвения процент не рефлектира върху действителността на договора като цяло, то би могло да доведе до разсъждения за недействителност на клаузата, предвиждаща поемане на поръчителство от одобрено от заемотателя дружество поръчител, което предоставя гаранционни сделки, както и за съответствие на отразения ГПР с действителния такъв. В чл.2, т. 7 от договора е посочен общият размер на всички плащания по договора в размер на 881,75 лева, а в т.8 и годишния процент на разходите на заема 49,03 % – реквизити по чл.11, ал.1, т.10 ЗПК.

Съгласно разпоредбата на чл. 19, ал. 1 от ЗПК годишният процент на разходите по кредита изразява общите разходи по кредита за потребителя, настоящи или бъдещи (лихви, други преки или косвени разходи, комисиони, възнаграждения от всякакъв вид, в т. ч. тези, дължими на посредниците за сключване на договора), изразени като годишен процент от общия размер на предоставения кредит, а съгласно § 1, т. 1 от ДР на ЗПК "общ разход по кредита за потребителя" са всички разходи по кредита, включително лихви, комисиони, такси, възнаграждение за кредитни посредници и всички други видове разходи, пряко свързани с договора за потребителски кредит, които са известни на кредитора и които потребителят трябва да заплати, включително разходите за допълнителни услуги, свързани с договора за кредит. В този смисъл процесният договор за кредит формално отговаря на изискванията на чл. 11, ал. 1, т. 10 от ЗПК, доколкото в него е посочен годишен процент на разходите и обща сума, дължима от потребителя. Така посочените техни размери обаче не съответстват на действителните, съобразно поетите от потребителя задължения. Това е така, доколкото уговореното задължение за потребителя да учреди обезпечение и да заплаща възнаграждение на вноски за това, дължими на падежа на плащане на погасителните вноски по договора за паричен заем, при което като краен резултат следва да заплати на заемотателя сума в общ размер от 1370 лева неправилно не е калкулирано в годишния процент на разходите, предвиден в договора. Действително възнаграждението за предоставеното поръчителство не възниква от договора за потребителски кредит, но разходите за неговото заплащане са пряко свързани с договора за паричен заем, тъй като се заплащат за услуга в полза на заемотателя, заложена като изискване за предоставяне на заема, съгласно чл. 4, ал. 1 от договора за заем. То представлява допълнително възнаграждение за кредитора за предоставянето на заетата сума, което е уговорено в противоречие с принципите на справедливостта в гражданските и търговските отношения. Изложеното се подкрепя и от факта, че кредитодателят и поръчителят са свързани лица по смисъла на § 1 от ДР на ТЗ, предвид това, че "****" АД е едноличен собственик на капитала на "****" ЕООД. Поради това независимо, че възнаграждението по договора за предоставяне на поръчителство се дължи на друго лице, различно от кредитодателя, доколкото разходите за същото са пряко свързани с договора за кредит, съобразно императивните разпоредби на чл. 19, ал. 1 от ЗПК и § 1,

т. 1 от ДР на ЗПК, следва да бъдат включени при изчисляване на ГПР. В резултат последният не съответства на действителния такъв, определен съгласно чл. 19, ал. 1 от ЗПК и изразяващ общите разходи по кредита. Налице е заобикаляне на императивната разпоредба на чл. 19, ал. 4 от ЗПК, ограничаваща максималния размер на годишния процент на разходите по кредита. Посоченото поведение на заемодателя цели единствено неговото обогатяване за сметка на длъжника, като му осигури скрито възнаграждение, забранено от императивната разпоредба на чл. 19, ал. 4 от ЗПК. В този смисъл е и практиката на СЕС, като в Решение от 16.07.2020 по дело C-686/19 на СЕС се приема, че Понятието „общи разходи по кредита за потребителя“, съдържащо се в член 3, буква ж) от Директива 2008/48/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 23 април 2008 година относно договорите за потребителски кредити и за отмяна на Директива 87/102/ЕИО на Съвета, трябва да се тълкува в смисъл, че обхваща разходите за евентуалното удължаване на срока на кредита, щом като, от една страна, конкретните и точните условия за евентуалното му удължаване, включително срока на последното, са част от клаузите и условията, договорени между кредитора и кредитополучателя в договора за кредит, и от друга страна, тези разходи са известни на кредитора. Решението касае разходи за удължаване на срока на договора, но е относимо и към настоящия случай, доколкото разходите за обезпечение на задълженията по договора чрез сключване на договор за предоставяне на поръчителство са известни на кредитора към датата на сключване на договора за кредит. Изложеното дотук обосновава извод, че процесният договор за потребителски кредит не отговаря на изискванията на чл. 11, ал. 1, т. 10 от ЗПК, отнасящи се до посочване на годишния процент на разходите и общата сума, дължима от потребителя, поради което и на основание чл. 22 от ЗПК същият следва да се прогласи за недействителен. Съгласно чл. 23 от ЗПК в този случай потребителят връща само чистата стойност на кредита, но не дължи лихва или други разходи по кредита.

По отношение на предявения иск за прогласяване на недействителен на договор за предоставяне на поръчителство от същата дата против „***“ ЕООД, то съдът счита същият за основателен и доказан. Същият е недействителен, тъй като е сключен за обезпечаване на вземане по недействителен договор, но и на собствено основание. При извършена служебна справка в Търговския регистър по партидата на ответника се

установява, че едноличен собственик на капитала на „***“ ЕООД е „***“ АД. Основен предмет на дейност на ответника е гаранционни сделки, каквато е процесната. Следва да се посочи, че печалбата на „***“ ЕООД, от извършената от него търговска дейност като поръчител, се разпределя в полза на едноличния собственик „***“ АД, който е кредитор на ищеца. В случая със сключване на договора за кредит се цели заобикаляне на закона чрез предвиждане на допълнително възнаграждение, което формално не следва да се включва в ГПР, съгласно цитираните законови разпоредби, но всъщност представлява разход по договора, който следва да се плати на юридическо лице – поръчител, чийто собственик на капитала е юридическото лице – заемодател. Налице е нарушение на добрите нрави и неправомерност. Предвид изложеното искът за прогласяване на нищожността на договора за поръчителство се явява основателен и следва да се уважи.

С оглед основателност на предявените главни искове, то не е настъпила предпоставката за разглеждане на предявения при условията на евентуалност иск.

По предявения иск с правно основание чл.55, ал.1, предложение първо ЗЗД съдът намира следното: Според задължителната практика в т. 1 от ППВС № 1/1979 г., фактическият състав на неоснователното обогатяване по чл. 55, ал. 1, пр. 1 ЗЗД предполага преминаване на имуществени блага от една правна сфера в друга и начална липса на основание за размятане на благата. В тежест на ищеца по иск с правно основание чл. 55, ал. 1, пр. 1 ЗЗД е да докаже размятането на благата - напр. даване на вещь или плащане на определена сума пари, довело до намаляване на патримониума му, т.е. наличието на обедняване, а съществуването на основание за размятането подлежи на доказване от ответника. Съобразно изхода на предявения иск за нищожност на договора за предоставяне на гаранция, недължима се явява заплатената сума по него, за която се установи от неоспорената справка, както и от приетата по делото съдебно-счетоводна експертиза, че е в размер на 292,95 лв. Видно е, че сумата е получена от ответника *** АД без основание и е останала в неговия патримониум, доколкото не се доказва по делото, сумата да е преведена, поради което предявения иск с за връщане на сумата от 50 лв. като недължимо платена се явява основателен и доказан в предявения си размер, който е по-малък от установената сума, поради което следва да бъде уважен изцяло.

На основание чл.78, ал.1 ГПК ответниците следва да бъдат осъдени да заплатят на ищеца направените деловодни разноски, които са в размер на 550 лв. /150 лв. държавна такса и 400 лв. депозит за ВЛ/. Ответникът *** ЕАД следва да заплати сумата от 366,67 лв., а ответника ***-сумата от 183,33 лв.

В полза на процесуалния представител на ищеца следва да се определи възнаграждение за предоставената безплатна правна помощ сумата от 450лв. Съдът намира, че нормата на чл. 7, ал. 2 НМРАВ определя правила за изчисление на минималните размери на адвокатските възнаграждения съобразно материалния интерес, т.е. като сбор от цената на предявените искове, а не поотделно съобразно цената на отделните претенции. В този смисъл може да бъде посочено и определение № 60345 от 11.10.2021 г. на ВКС, Трето гражданско отделение, постановено по ч.гр.д. № 3103 / 2021г., в което, макар и постановено по друг спорен въпрос, съдът е приел, че възнаграждението на адвоката е единно, като база за определянето му е единствено материалния интерес по правния спор, а не броя на предявените искове и броя на ответниците.

Отделно от гореизложеното при определяне на размера на адвокатското възнаграждение съдът намира, че не е обвързан от определенияте с Наредба № 1 МРАВ размери на минималните адвокатски възнаграждения. За да достигне до това становище съдът съобразява практиката, обективизирана в Решение от 25.01.2024г. по С-438/22, Решение от 23.11.2017г. по съединени дела С427/16 и С428/16, Решение от 05.12.2006г. по обединени дела С- 94/2004 и С-202/2004 на СЕС. Съгласно горното решение делегирането на частноправен субект - Висшият адвокатски съвет – на правомощия да определя минималните адвокатски възнаграждения представлява нарушение на правилата за свободната конкуренция, закрепени в чл.101 и чл.102 ДФЕС. Тази наредба нарушава правото на ЕС, тъй като очевидно не съответства на критериите, изведени във въпросното решение, а именно: правоприлагащият орган /съдът/ да има възможност, отчитайки правната и фактическа сложност на делото, инстанцията, пред която се явява процесуалният представител, и продължителността на процеса, да се отклони от минимално определения размер на адвокатските възнаграждения тогава, когато той се явява несъразмерно висок с оглед реално положения труд и направени разходи от процесуалния представител, респ. представляваната в процеса страна. Това

разрешение се налага, тъй като правилата на Наредбата не засягат само потребителя на адвокатска услуга, но и насрещната страна в съдебното производство доколкото, ако загуби делото, то в нейна тежест ще бъде възложен размерът на адвокатски хонорар под формата на подлежащи на възстановяване разноски в производство. По този начин се отнема правото на съда да съобрази спецификите на конкретното дело и да присъди разумен размер за направените разноски. Така се нарушава и правото на справедлив съдебен процес, гарантирано в чл.47 ХОПЕС и съответстващия му чл.6 от Конвенцията за защита правата на човека и основните свободи. Същото се приема и в останалата практиката на СЕС, например в Решение от 28.07.2016г. по дело C-57/2015г. Съдът на ЕС съгласно което съответстваща на правото на ЕС е уредба, която допуска съдът да може във всеки случай, в които прилагането на общия режим в областта на съдебните разноски би довело до резултат, който се счита за несправедлив, да се отклони по изключение от този режим. Още повече следва да се отчете, че Наредбата е приета от ВАС – орган на сдружението на адвокатите, действащ в случая като частен икономически оператор, който е насърчен от Държавата да приема свободно и самостоятелно обвързващи решения, касаещи правилата на конкуренцията в същия сектор, в който развиват дейност членовете на сдружението на адвокатите, както изтъква СЕС в решението си. Съдът на ЕС е извел задължение за националния съд да гарантира пълното действие на нормите на правото на ЕС, като при необходимост, по собствена инициатива да оставя неприложена всяка разпоредба на националното законодателство, дори последваща, която им противоречи, без да е необходимо да изисква или да изчаква отмяната на такава разпоредба по законодателен или друг конституционен ред - Решение от 09.03.1978г. по дело 106/1977г. на Съда на ЕО. Така приемат и българските съдилища в редица свои актове: Решение № 6522 от 22.10.2018г. по в. гр. д. № 1061/2018г. на СГС; Определение № 2514 от 23.05.2018 г. по в.ч. гр. д. № 407/2018г. на ОС- Благоевград; Решение № 95 от 31.05.2018г. на ОС - Добрич по в.т.д. № 95/2018г. и др. О-е №1371/15.09.2023 г. по в.г.д. № 616/2023 г. по описа на ПлОС и др./. Съобразно материалния интерес по делото, констатираната фактическата и правна сложност, както и с оглед изхода на делото, съдът намира, че адвокатското възнаграждение следва да бъде определено в общ размер на 450 лева - по равно за всеки от трите предявени иска. Това възнаграждение

отговаря на фактическата и правна сложност на делото и следва да бъде присъдено в полза на адв. М. М., като *** ЕАД бъде осъден да заплати сумата от 300 лв. а ответника ***- 150 лв.

По изложените съображения съдът

РЕШИ:

ПРОГЛАСЯВА ЗА НИЩОЖЕН по иска, предявен от А. А. М., ЕГН*****, *** против ***, ***, със седалище и адрес на управление: *** Договор за паричен заем № ***/12.12.2022г. като противоречащ на императивните изисквания на ЗЗД, ЗЗП и ЗПК.

ПРОГЛАСЯВА ЗА НИЩОЖЕН по иска, предявен от А. А. М., ЕГН*****, *** против ***, ***, със седалище и адрес на управление: *** Договор за предоставяне на гаранция № *** от 12.12.2022г. поради противоречие с добрите нрави и като обезпечаващ недействителен договор.

ОСЪЖДА на основание чл.55, ал.1, предложение първо ЗЗД ***, ***, със седалище и адрес на управление: *** да плати А. А. М., ЕГН*****, *** **сумата от 50 лв.** получена без правно основание.

ОСЪЖДА на основание чл.78, ал.1 ГПК ***, ***, със седалище и адрес на управление: *** да плати А. А. М., ЕГН*****, *** **сумата от 366,67 лв.** направени по делото разноски.

ОСЪЖДА на основание чл.78, ал.1 ГПК ***, ***, със седалище и адрес на управление: *** да плати А. А. М., ЕГН*****, *** **сумата от 183,33 лв.** направени по делото разноски.

ОСЪЖДА на основание чл. 38, ал.2 от ЗА, вр. с чл.78, ал.1 от ГПК ***, ***, със седалище и адрес на управление: *** **ДА ПЛАТИ** на ЕДНОЛИЧНО АДВОКАТСКО ДРУЖЕСТВО „М.“ гр. ***, вписано в регистър БУЛСТАТ под № ***, представлявано от М. В. М., като процесуален представител на А. А. М., **сумата от 300,00 лв.**, представляваща адвокатско възнаграждение за оказаната по производството безплатна правна помощ.

ОСЪЖДА на основание чл. 38, ал.2 от ЗА, вр. с чл.78, ал.1 от ГПК ***, ***, със седалище и адрес на управление: *** **ДА ПЛАТИ** на ЕДНОЛИЧНО АДВОКАТСКО ДРУЖЕСТВО „М.“ гр. ***, вписано в регистър БУЛСТАТ под № ***, представлявано от М. В. М., като процесуален представител на А.

А. М., сумата от 150,00 лв., представляваща адвокатско възнаграждение за оказаната по производството **безплатна правна помощ.**

Решението подлежи на въззивно обжалване пред Плевенския окръжен съд в двуседмичен срок от връчването му на страните.

Съдия при Районен съд – Плевен: _____